

Nihánj me 'o yanj cartá qui'yaj sí cu'naj Pabló ca'néé so' rihaan nij yuvi nocó' man Diose yanj chuman' cu'naj Tesalónica a

¹ Sí cu'naj Pabló do', sí cu'naj Silvano do', sí cu'naj Timoteo do', me núj, ne tu'va taran' núj avii 'yaj núj yanj nihánj ca'nej núj rihaan nij soj sij yanj chuman' cu'naj Tesalónica sij nocó' man Rej ní' Diose do', man Jesucristó sij 'nij ra'a man ní' do' a. Me rá núj qui'yaj ndo'o Diose se luj che'é soj, ne me rá núj gaa xej nimán soj, qui'yaj Diose a.

Nana nihánj taj xna'anj se vaa nij sí cuchumán rá ni'yaj man Jesucristó yanj chuman' cu'naj Tesalónica ro', sa' uxrá nocó' nij so' man Diose a

² Niganj nago' núj graciá rihaan Diose che'é cunudanj soj, ne gaa achín ni'yaj núj rihaan Rej ní' Diose, ne achín ni'yaj ndo'o núj che'é taran' nij soj ei. Dan me se yo'o

³ nuû rá núj se vaa qui'yaj suun ndo'o soj che'é se amán rá soj ni'yaj soj man Jesucristó, ne caran' rá soj ni'yaj soj man so', ne nuu rá núj se vaa ne'en soj se vaa cavii sa' soj qui'yaj Jesucristó sij 'nij ra'a man ní' vaa güii, ne che'é dan yo'o a'néé nimán soj qui'yaj suun soj che'é so' adonj.

⁴ Dan me se 'ee rá Diose man soj, tinuj, nocoj. Ne ne'en núj se vaa narii Diose man soj canoco' soj man so' adonj.

⁵ 'O se cuno soj nana sa' nana nata' núj rihaan soj, ne ne cuno rma'an soj nana yo' ma'. Dan me se gaa cuno soj nana yo', ne yuun che'e guun ya rá soj se vaa nana ya me yo', ne guun nucuaj ndo'o soj canoco' soj nu' nana yo' ei. 'O se Nimán Diose ne ga soj ei. 'O se gaa cane núj ga soj, ne quene'en soj daj qui'yaj núj che'é se me rá núj cavii sa' soj a.

⁶ Ne ase qui'yaj guee núj do', ase 'yaj guee sí 'nij ra'a man ní' do', danj qui'yaj guee soj chuguanj. Dan me se nda' se quiran' soj sayuun qui'yaj nij yuvii ne amán rá ni'yaj man Jesucristó, tzaj ne yo'o canoco' soj se-nana Diose, ne guun niha' rá soj, qui'yaj Nimán Diose adonj.

⁷ Ne cunudanj nij yuvii noco' man Diose man estadó Macedonia do', man estadó Acaya do', xcaj nij so' cuentá che'é se vaa qui'yaj soj, ne danj qui'yaj guee nij so' uún ei.

⁸ Dan me se aj cuno ndo'o yuvii se-nana sí 'nij ra'a man ní', qui'yaj soj, ne dan me se nuveé inanj nij yuvii man estadó Macedonia do', nij yuvii man estadó Acaya do', me yuvii cuno nana se vaa amán rá soj ni'yaj soj man Diose ma'. 'O se yuvii man rihaan nu' cachra' chumii me yuvii cuno nana yo' nanj adonj. Che'é dan me taj che'é cataj xna'anj núj rihaan nij yuvii che'é se vaa qui'yaj soj ma'.

⁹ Ma'an nij yuvii taj xna'anj rihaan tuvi' nij so' se vaa ve'é uxrá ca'mii soj ga núj gaa cayáán núj ga soj, ne taj xna'anj nij so' se vaa tanáj soj ya'anj canoco' soj gaa rque, ne dan me se chruun cacó

soj do', yahij cacój soj do', me nij ya'anj yo', ne yaj me se canicaj soj canoco' soj man Diose sí vaa i'na' ya ya,

¹⁰ ne na'vij soj ca'na' uún ma'an Jesucristó ta'ní Diose rej xta' a. Ne Jesucristó ro', me sí cunuu i'na' ya uún qui'yaj Diose gaa cavi' so', ne tinanii Jesucristó man ní' rihaan sayuun asa' quisíj güii caxrii yuvaa Diose man nij sí tumé cacun' ne qui'yaj Diose sayuun man nij so' ei.

2

Nana nihánj taj xna'anj se vaa ve'é tucuyón sí cu'naj Pabló se-nana Diose nana sa' rihaan nij sí cuchumán rá ni'yaj man Jesucristó yanj chuman' cu'naj Tesalónica a

¹ Ne'en ma'an soj se vaa cavii sa' suun qui'yaj suun núj gaa cayáán núj ga soj, tinuj, nocoj.

² Dan me se asino yaan quiran' núj sayuun chuman' Filipos, ne nachri' ndo'o nij sí man chuman' yo' ni'yaj nij so' man núj, tzaj ne che'é se sij noco' man Diose me núj, che'é dan nda' se sayuun ndo'o vaa nata' núj se-nana Diose nana sa' rihaan soj qui'yaj nij sí man chiháán soj, tzaj ne ne kuchu'vi' núj ma'. Tananj ca'née nimán núj nata' núj doj nana sa' rihaan soj a.

³ Vaa che'é a'mii natáj núj se-nana Diose rihaan soj, ne dan me se nuveé sij noco' tucuáán ne me núj ma'. Ne quij vaa nimán núj ma'. Nuveé sij tiha' yu'unj man yuvi me núj ma'.

⁴ Q se guun nucuaj rá Diose man núj, ne ca'ne' so' suun rihaan núj nata' núj se-nana so' nana sa', ne danj 'yaj guee núj adonj. Ne uun rá núj se vaa

cataj yuvij se vaa ve'é 'yaj núj ma'. Maan se me rá núj guun niha' rá Diose ni'yaj Diose man núj, ne che'é dan 'yaj suun núj che'é Diose, ne Diose me síí acaj cuentá che'é núj daj vaa nimán núj adonj.

⁵ Ne'en soj do', ne'en ma'an Diose do', se vaa ne ca'mii ya'anj ndo'o núj ga soj che'é rej ca'vee ca'nee núj sa'anj man soj ma'.

⁶ Ne guun rá núj cataj soj do', cataj yo'ó yuvij do', se vaa ve'é 'yaj núj ma'. Nda' se Jesucristó me síí cune' man núj guun núj apóstol nata' se-nana so', tzaj ne ne cachinj núj rasuun rihaan soj ma'.

⁷ Tananj ase 'yaj nij chana ga ta'nii chana ro', danj qui'yaj núj ga soj gaa cayáan núj ga soj, ne ve'é inanj qui'yaj núj ga soj adonj.

⁸ Dan me se cunuu 'ee rá núj man soj, ne che'é dan nuveé inanj se-nana Diose me se vaa rqué núj man soj ma'. Rqué núj se-nana Diose man soj, ne yo'o ca'nee nimán núj qui'yaj suun núj che'é soj uún adonj.

⁹ Dan me se ne'en soj se vaa nuvij nigan' 'yaj suun núj, gaa ne ri' núj sa'anj, ne ránj ma'an núj se chá núj, ne ne ca'vej rá núj ca'nee núj se chá man soj, man tinuj, man nocoj. Danj inanj qui'yaj núj gaa ca'mii natáj núj se-nana Diose nana sa' rihaan soj adonj.

¹⁰ Quene'en ma'an soj do', quene'en Diose do', se vaa sij nica nimán me núj rihaan soj sij amán rá ni'yaj man Diose, ne dan me se qui'yaj núj inanj se me rá Diose qui'yaj núj, ne ne qui'yaj núj cacun' a ma'.

¹¹ Ne'en soj se vaa ase vaa 'yaj snó'o ga ta'nii snó'o ro', danj vaa qui'yaj núj ga 'o 'o nij soj, ne

dan me se guun nucuaj nimán soj, qui'yaj núj, ne narqué núj chrej nucuaj man soj

¹² se vaa qui'yaj soj se vaa no xcuún soj qui'yaj soj che'é se narii Diose man soj cane soj ga Diose güii guun chij Diose rihaan chumii nihánj, ne ve'é ndo'o cumañ soj ga Diose a.

Nana nihánj taj xna'anj se vaa nij síi cuchumán rá ni'yaj man Jesucristó man chuman' Tesalónica ro', quiran' nij so' sayuun, qui'yaj nij síi ne amán rá ni'yaj man Jesucristó man chiháán nij so' a

¹³ Niganj nago' núj graciá rihaan Diose che'é soj ei. Dan me se gaa cuno soj se-nana Diose nana ca'mii natáj núj rihaan soj, ne ne cataj soj se vaa se-nana yuviü uun me nana yo' ma'. Ya cataj soj se vaa se-nana Diose me nana nata' núj, ne veé ya se-nana Diose me yo' adonj. Ne nuu sa' nimán soj, 'yaj nana yo', che'é se cuchumán rá soj cuno soj nana yo' ei.

¹⁴ Q se ase vaa quiran' nij síi noco' man Diose síi man estadó Judea ro', danj quiran' uún soj, che'é se sij noco' man Jesucristó me taran' soj, tinuj, nocoj. Dan me se quiran' nij síi man estadó Judea sayuun, qui'yaj nij yuviü israelitá síi man chiháán nij so', ne quiran' uún soj sayuun, qui'yaj nij síi man chiháán soj ei.

¹⁵ Ne xa' nij síi israelitá yo', tzaj ne nij so' me síi ticavi' man Jesucristó sij 'nij ra'a man ní' do', man nij síi nata' se-nana Diose gaa naá do', ne veé uún nij so' canoco' ndo'o man núj, guun rá nij so' go' nij so' man núj uún nanj adonj. Nij ndo'o 'yaj nij so' ni'yaj Diose, ne taj ri'yunj nij so' man cunudanj yuviü uún adonj.

16 Dan me se me rá núj nata' núj se-nana Diose rihaan soj sij yaníj che'é yan quinanii soj rihaan sayuun, tzaj ne aráán ndo'o nij síí israelitá yo' chrej rihaan núj, ne guun nocoo uxrá cacun' quitaj xráá nij so' nu' cavii nu' ca'anj, ne che'é dan yo'o ca'maan rá Diose ni'yaj Diose man nij so', ne yuun che'e quiran' nij so' sayuun, qui'yaj Diose ei.

Nana nihánj taj xna'anj se vaa me ndo'o rá síí cu'naj Pabló quene'en so' man nij síí cuchumán rá ni'yaj man Jesucristó man chuman' cu'naj Tesalónica a

17 Xa' yaj me se guun gan' ya núj doj rihaan chiháán soj doj güii nihánj, tzaj ne 'o nuû rá núj man soj, ne che'é dan me ndo'o rá núj quene'en yucuán' núj man soj,

18 ne che'é dan guun rá núj cuchí' núj rihaan soj, ne xa' 'unj sij cu'naj Pabló me se guun que'ee ndo'o me raj cuchij rej man soj, tzaj ne caráán Satanás chrej rihaan núj cuchí' núj rihaan soj ei.

19 Dan me se asa' ca'na' uún Jesucristó rihaan chumii nihánj ne guun niha' uxrá rá núj che'é soj, ne nata' núj rihaan Jesucristó se vaa ve'é canoco' soj man so' qui'yaj núj, ne cavii sa' núj rihaan so' che'é soj ei. Taj vaj yo'ó yuvií 'yaj danj a ma'. 'O se orún' ya soj me síí 'yaj danj ei.

20 'O se soj me síí qui'yaj cavii sa' núj, ne soj me síí qui'yaj guun niha' rá núj adonj.

3

Nana nihánj taj xna'anj se vaa cataj xna'anj síí cu'naj Timoteo rihaan Pabló se vaa sq' uxrá

*cuchumán rá nij síí man chuman' Tesalónica ni'yaj
nij so' man Jesucristó a*

¹ Che'é dan ne ca'vej uxrá rá núj canē raan taran' núj chuman' nihánj a ma'. Che'é dan cavii raan núj se vaa vjj ran' gueē rój me síí quinaj chuman' Atenas nihánj,

² ne dan me se ca'néé núj man tinú' Timoteo cuchí' so' rej man soj a. Dan me se so' me síí 'yaj suun ndo'o rihaan Diose ga núj suun nata' se-nana Jesucristó nana sa', ne me rá núj racuíj so' man soj, narque so' chrej nucuaj man soj, ne raan doj canoco' soj man Jesucristó, qui'yaj so',

³ ne a 'ó tuvi' soj se quiri'íj tucuaán noco' soj che'é sayuun qui'yaj yuvií man soj, rá núj a ma'. 'Q se ne'en soj se vaa nō xcúún ní' quiran' ní' sayuun rihaan chumii nihánj,

⁴ ne ga cayáán núj ga soj, ne cataj ya núj rihaan soj se vaa xraj, ne quiran' ní' sayuun, ne ne'en soj se vaa ya quiran' ní' sayuun niha'.

⁵ Che'é se me uxrá rá 'unj quene'én 'unj daj quiran' soj, ne che'é dan ca'néé 'unj man Timoteo cuchí' so' rej man soj, ne cataj xna'anj so' rihanj daj 'yaj soj noco' soj man Diose, raj a. Dan me se quinanō rá 'unj sese aj caxríj síí chree chrej chí'íi rque soj do', sese quiri' nu' suun qui'yaj suun núj che'é soj do', raj a.

⁶ Dan me se canicaj uún Timoteo namán so' rihaan núj, ne cataj xna'anj so' se vaa ve'é uxrá amán rá soj ni'yaj soj man Jesucristó, ne 'ee rá soj tinúú soj, taj so', ne niganj ve'é nuû rá soj man núj, taj so', ne ase vaa me rá núj quene'en núj man soj ro', danj vaa rá soj me rá soj quene'en soj man núj,

taj so', ne guun niha' ndo'o rá núj gaa cuno núj se-nana so' adonj.

⁷ Dan me se quiran' ndo'o núj sayuun gaa rque gaa qui'yaj suun núj yan cuchuman rá soj ni'yaj soj Diose, tzaj ne cuano nihánj me guun niha' uxrá rá núj che'é rej nata' Timoteo che'é soj rihaan núj, tinuj, nocoj.

⁸ Dan me se che'é se raan noco' soj man síi 'nij ra'a man ní', che'é dan vaa che'é gaa niha' rá núj qui'yaj suun núj rihaan chumiij nihánj adonj.

⁹ Dan me se guun niha' uxrá rá núj rihaan Diose che'é soj, ne che'é dan no xcúún núj nago' ndo'o núj graciá rihaan Diose che'é soj,

¹⁰ ne nuvii nigan' cachinj ni'yaj núj rihaan Diose se vaa ca'vej Diose quene'en núj man soj, ne sese ataa nari' soj nu' tucuáán noco' ní', ne me rá núj narque núj doj chrej sa' man soj, ne sa' doj canoco' soj Diose nanj adonj.

Nana nihánj taj xna'anj se vaa cunu 'ee rá ní man cunudanj yuvii a

¹¹ Me rá núj racuíj ma'an Rej ní' Diose racuíj Jesucristó sij 'nij ra'a man ní' racuíj man núj cuchii' núj rihaan soj,

¹² ne ase vaa 'ee rá núj man soj ro', danj gaa cunu 'ee ndo'o rá soj ni'yaj soj tinúú soj do', cunudanj yuvii do', qui'yaj síi 'nij ra'a man ní', rá núj a.

¹³ Ndaa síj, gaa ne yo'o cunu sa' nimán soj rihaan Rej ní' Diose gaa güii ca'na' uún Jesucristó sij 'nij ra'a man ní' rihaan chumiij nihánj gaa cunudanj nij se-mozó so' síi guee, ne a 'ó cacun' se tumé soj vaa gaa man adonj.

4

Nana nihánj taj xna'anj daj qui'yaj ní, ne ve'é cumañ ní ga nij tinúú ní a

¹ Yaj me se che'é se sij aj noco' man sí 'nij ra'a man ní' me nu' ní' ro', che'é dan cuano nihánj me cataj xna'anj núj rihaan soj se vaa doj a canoco' soj nu' tucuáán noco' soj tucuáán cuchruj núj rihaan soj gaa cataj núj daj qui'yaj soj gaa mán soj rihaan chumij nihánj gaa ne gaa niha' rá Diose nij'yaj Diose man soj, tinuj, nocoj.

² 'Q se aj ne'en soj se vaa vaa doj nana cataj xna'anj núj rihaan soj che'é Jesucristó sij 'nij ra'a man ní' nanj á.

³ 'Q se nihánj me se vaa me rá Diose qui'yaj soj, ne dan me se me rá Diose guun soj sí sa' rihaan so', ne na'vej rá Diose cotoj nij snó'o ga náa guun chana ma'.

⁴ Maan se ve'é qui'yaj 'o 'o snó'o, nano' so' orún' chana xcaj so', ne ve'é qui'yaj snó'o rihaan Diose, ne ve'é qui'yaj so' rihaan chana uún a.

⁵ Dan me se se guun canoco' soj tucuáán noco' nij yuvij ne ne'en man Diose ma'. Maan che'é se ve'é vaa chana rihaan nij so', ne uun rá nij so' xcaj nij so' man chana, tzaj ne ne acaj nij so' cuentá daj qui'yaj nij so' taj ya'anj nij so' man chana ma'.

⁶ Sese cunó soj nana nihánj, ne se guun soj sí tiha' yu'unj man tinúú ní' che'é chana ma'. 'Q se aj cataj ya núj rihaan soj se vaa qui'yaj sí 'nij ra'a man ní' sayuun man yuvij tiha' yu'unj man tinúú nanj adonj.

⁷ Nuveé che'e se me rá Diose qui'yaj ní' cacun' me canacúún Diose man ní' ma'. Canacúún Diose

man ní', tzaj ne che'é rej cunu sa' nimán ní' rihaan Diose me canacúun Diose man ní' adonj.

⁸ Che'é dan xcaj soj cuentá se vaa síi ri'ij yaníj man nana nihánj ro', nuveé se-nana yuvi me ri'ij yaníj so' ma'. Se-nana Diose síi rque Nimán cunuú nimán ní' me nana ri'ij so' nanj adonj.

⁹ Dan me se taj che'é cachron 'unj nana rihaan yanj cartá nihánj cataj xna'anj 'unj rihaan soj se vaa no xcúun soj gaa 'ee rá soj man tinúú soj ma'. 'O se ma'an Diose me síi tucuyón man soj se vaa qui'yaj soj danj adonj.

¹⁰ 'O se danj inanj 'yaj ya soj nuu 'ee rá soj man nu' nij tinúú ní' síi man estadó Macedonia, tzaj ne inanj me rá núj narque núj chrej man soj se vaa doj a cunu 'ee rá soj man tinúú ní', tinuj, nocoj.

¹¹ Ne guun rá soj gaa díj cumán soj, ne se tiguíj soj man soj rihaan se-sun tinúú soj ma'. Maan se ndaa se-sun 'o 'o soj qui'yaj suun soj á. Danj inanj vaa chrej narque núj rihaan soj asij rque á.

¹² Sese danj qui'yaj soj, ne nij síi ne amán rá ni'yaj man Jesucristó ro', cataj nij so' se vaa ve'é 'yaj soj ei. Ne se cachiin a doj rasun man soj ma'. 'O se ma'an soj nano' rej cavi rasun achiin man soj adonj.

Nana nihánj taj xna'anj daj quiran' ní' asa' quisíj güii ca'na' uún Jesucristó rihaan chumi nihánj a

¹³ Me rá núj quene'en soj daj quiran' nij tinúú ní' nij síi noco' man Jesucristó nij síi cavi', tinuj, nocoj. Ne se quinano' rá soj che'é tinúú ní' síi cavi' ma'. Dan me se nij síi ne amán rá ni'yaj man Diose ro', nanó ndo'o rá nij so' che'é tuvi' nij so' síi cavi' che'é se taj se qui'yá' cavi sa' tuvi' nij so', rá nij so' a.

14 Tzaj ne cuchumán ya rá ní' se vaa cavi' Jesucristó, ne cunuu i'na' uún so', qui'yaj Diose, ne che'é dan ne'en ní' se vaa xa' nij tinúú ní' sí cavi', tzaj ne che'é se cavi' Jesucristó che'é nij so' ro', che'é dan cunuu i'na' uún nij so', ne ca'na' uún nij so' ga so', qui'yaj Diose adonj.

15 Nihánj me nana cataj xna'anj ma'an sí 'nij ra'a man ní' rihaan núj, ne dan me se asa' quisij güii ca'na' uún sí 'nij ra'a man ní' rihaan chumii nihánj, ne ní' sij gaa i'na' rihaan chumii nihánj ro', se quitáa yaan ní' rihaan nij sí cavi' ma'.

16 'O se caguaj ma'an sí 'nij ra'a man ní' gaa cavii so' rej xta' nanij so' rihaan chumii nihánj, ne caguaj nij se-mozó Diose nij sí uun chij doj, ne ca'yanj se-mozó Diose xrúún Diose chruun a'yánj, gaa ne nij tinúú ní' nij sí canoco' man Jesucristó nij sí cavi' me se asino nij so' cunuu i'na' a.

17 Ne sese gaa i'na' ní' cayáán ní' rihaan chumii nihánj, ne nacañ nij se-mozó Diose man ní', ne cavii ní' rej xta' raá ngaa ga nij sí cunuu i'na' uún, ne nari' tuvi' ní' ga sí 'nij ra'a man ní' rej xta', gaa ne cayáán ní' ga sí 'nij ra'a man ní' nu' cavii nu' ca'anj nanj adonj.

18 Nihánj me nana cataj xna'anj soj rihaan tinúú soj, ne nari' nucuañ nimán 'o 'o soj, qui'yaj nana nihánj ei.

5

Nana nihánj taj xna'anj se vaa xcañ ní' cuentá daj qui'yaj ní' ndaa se quisij güii ca'na' uún Jesucristó a

¹ Taj che'é cachron núj nana rihaan yanj cartá nihánj cataj xna'anj núj rihaan soj me güii ca'na' uún Jesucristó, man tinuj, man nocoj.

² 'Q se aj ne'en ya soj se vaa ase vaa ne ne'en ní' me güii catuu síi ituu qui'yaj ituu so' ro', danj vaa ne ne'en ní' me güii ca'na' uún síi 'nij ra'a man ní' rihaan chumii nihánj a ma'.

³ Dan me se vaa güii cataj yuvii: "Yaj me se dínj vaa rihaan chumii, ne taj che'é cuchu'vi' ní' ma'", cataj nij yuvii a. 'Q se güii yo' me taj ni'yón ase vaa ran' chana' cuchruj ne'ej ro', danj gaa quiran' ndo'o nij yuvii sayuun, ne se quinanii nij so' ma'. 'Q se yuun che'e cutuna' nij so' nanj adonj.

⁴ Xa' soj, tzaj ne nuveé sij chéé rej rmi' ne acaj cuentá me soj, man tinuj, man nocoj. 'Q se güii ca'na' uún Jesucristó me se taj che'é cuchu'vi' soj ndaa vaa chu'vi' nij síi ne'en man síi ituu ma'.

⁵ Ino vaa soj rihaan nij síi ne amán rá ni'yaj man Jesucristó ei. Dan me se xa' soj, tzaj ne sij chéé ranga' man naán güii me soj, ne sij acaj sa' cuentá me soj uún, ne nuveé sij chéé rej rmi' do', rej nii do', me soj ma'. 'Q se sij chéé rej ranga' me soj ei.

⁶ Che'é dan se guun guun ní' síi otoj nda' rá se vaa 'yaj ta'aj nii ma'. 'Q se vaa che'é ni'yaj ranga' rlij rihaan ní' ei. Se canoco' ní' tucuáán noco' yo'ó nij yuvii mei. Tananj yo'o gaa yu've ní', ne se gaa xno ní' mei.

⁷ Dan me se nij síi man rihaan chumii nihánj ro', síi vaj rej rmi' me nij so', ne taj se 'yá' xcaj nij so' cuentá ma'. Che'é dan ase vaa 'o síi otoj nu' do', ase vaa síi xno do', vaa nij so', ne ne ne'en nij so' daj 'yaj nij so' a ma'.

⁸ Xa' ní', tzaj ne sij vaj rej ranga' me ní', ne acaj ní' cuentá daj qui'yaj ní' nanj á. Dan me se yo'lo gaa nucuaj rá ní' man síi 'nij ra'a man ní', ne gaa 'ee rá ní' man tinúú ní', ne ase vaa aráán rihaan nimán tanuu 'yaj aga' no rucuaa tanuu ro', danj gaa caráán rihaan nimán ní' a. Ne guun ya rá ní' se vaa ya cavii sa' ní', ne ase vaa avii sa' tanuu 'yaj aga' nuu raá tanuu ro', danj gaa cavii sa' ní' che'é se guun ya rá ní' se vaa cavii sa' ní' a.

⁹ Nuveé che'e se me rá Diose caxrii yuvaá Diose man ní' me cataj Diose se vaa canoco' ní' man so' ma'. 'O se cataj Diose danj che'é se me rá Diose quinanii ní' rihaan sayuun ne cavii sa' ní' che'é Jesucristó sij 'nij ra'a man ní' adonj.

¹⁰ Ne Jesucristó me síi cavi' che'é ní', ne che'é dan ca'vee se cavi' ní', ca'vee se gaa i'na' ní', tzaj ne cayáán rcua'aan cunudanj ní' ga so' adonj.

¹¹ Che'é dan ase vaa 'yaj soj cuano ro', danj inanj qui'yaj soj, raj a. Dan me se nago' soj nana sa' man tinúú soj, narj' nucuaj nimán tinúú soj, ne racuíj soj man tinúú soj yan sa' doj canoco' nij tinuj nij soj man Diose á.

Nana nihánj taj xna'anj se vaa nago' Pabló chrej man nu' nij síi noco' Diose a

¹² Cuano nihánj me cataj xna'anj núj rihaan soj se vaa caraá cochroj soj rihaan nij síi uun chij rihaan soj, tinuj, nocoj. Dan me se nij so' ro', me síi nicaj yu'unj man soj rihaan síi 'nij ra'a man ní', ne narqué nij so' chrej sa' man soj,

¹³ ne 'yaj suun ndo'o nij so' che'é soj, ne che'é dan gaa 'ee rá soj man nij so', ne caraá cochroj soj rihaan nij so' á. Ne ve'é cumán soj ga tinúú soj á.

14 Ne cuano nihánj me cataj xna'anj núj rihaan soj se vaa nago' soj chrej nucuj man nij síi rmii se vaa qui'yaj suun nij so', tinuj, nocoj. Sese vaa 'o síi chu'vi' nimán, ne ca'mii soj nana sa' rihaan so', ne nari' nucuj nimán so', qui'yaj soj á. Raçuíj soj man nij yuvií ninaj, ne gaa inaj nimán soj ni'yaj soj man cunudanj yuvií á. Se guun ca'maan ra'yanj rá soj ma'.

15 Tumé soj man soj se guun qui'yaj chi'ii yo'o tuvi' soj man síi 'yaj chi'ii man soj ma'. Maan se inanj suun sa' qui'yaj suun soj che'é tuvi' soj do', che'é cunudanj yuvií do' á.

16 Niganj gaa niha' rá soj,

17 ne se ca'ne' rá soj ga suun achíin ni'yaj rihaan Diose mei.

18 Ne ca'vee se me ma'an sayuun quiran' soj, tzaj ne yo'o nago' soj graciá rihaan Diose á. Danj me rá Diose qui'yaj soj che'é se sij noco' man Jesucristó me soj adonj.

19 Se guun caráán soj chrej rihaan Nimán Diose tucu'yón Nimán Diose nana sa' man soj ma'.

20 Se quiril'ij yanij soj man nana cataj xna'anj naca Nimán Diose rihaan soj ma'.

21 Tzaj ne xcuj soj cuentá daj vaa 'o 'o nana cuno soj, gaa ne quene'en soj sese ya nana ca'mii Nimán Diose me yo', ne sa' cunuû rá soj nu' nana sa' yo' á.

22 Ne a 'ó se nij se ca'vej rá soj qui'yaj soj ma'.

23 Diose ro', me síi naqui'yaj xej nimán ní', ne me rá núj cunu sa' inanj nimán soj rihaan so', qui'yaj ma'an so', ne me rá núj tumé Diose man ma'an soj ndaa se quisij güii ca'na' uún Jesucristó sij 'nij ra'a man ní' rihaan chumii nihánj, ne dan me se me rá

núj tumé Diose man nimán soj do', man nee man soj do', ne a 'ó cacun' se tumé soj a mei.

²⁴ Dan me se Diose me síí nacúún man soj canoco' soj man so', ne vaa che'é gaá nucuaj rá soj man so' se vaa tumé so' man soj adonj.

²⁵ Ne cachinj ni'yaj soj rihaan Diose che'é núj, tinuj, nocoj.

²⁶ Asa' nari' tuvi' soj ga tinúú ní' síí noco' man Diose, ne ve'é ca'mii soj ga nij so', ne go' soj 'o xto man nij so' rihaan Diose ei.

²⁷ Maan che'é se síí'nij ra'a man ní' rqué suun manj, che'é dan me no xcúnj cataj xna'anj 'unj rihaan soj se vaa nayaá soj yanj cartá nihánj rihaan cunudanj nij tinúú ní' síí noco' man Diose ei.

²⁸ Ne me rá núj qui'yaj ndo'o Jesucristó sij 'nij ra'a man ní' se luj che'é soj adonj.

**Se-nānā Diosē nanā sã' me rá catũũ nimán ní'
a
New Testament in Triqui, Copala (MX:trc:Triqui,
Copala)**

copyright © 1987 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Triqui, Copala

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Triqui, Copala [trc], Mexico

Copyright Information

© 1987, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Triqui, Copala

© 1987, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

3a8f2838-fe9f-5490-8d78-a7bbfddab871